

ONTWERPPROGRAMMA KUST- SUPPLETIES 2007

CONCEPT

**Ter bespreking in de vier
Provinciale Overlegorganen Kust**

Kustbeleid

Sinds 1990 is het kustbeleid gericht op het 'dynamisch handhaven' van de kust. Hiervoor is in 1990 het instrumentarium Basiskustlijn ontwikkeld. De Basiskustlijn is bepaald uit de trend in kustlijnliggingen tussen 1980 en 1989. Na overleg met alle partijen is de ligging van de Basiskustlijn in 1992 bestuurlijk vastgesteld en in 2001 herzien. Dit betekent dat de vastgestelde Basiskustlijn lang niet meer overal op dezelfde plek ligt als waar de kustlijn in 1990 lag.

Met het handhaven van de Basiskustlijn wordt er, populair gezegd, voor gezorgd dat Nederland niet kleiner wordt. Doel hiervan is dat er voldoende oppervlak aanwezig blijft om de functies, zoals deze in 1990 aanwezig waren, te kunnen handhaven. Daarnaast is in 2001 het beleid Dynamisch Handhaven uitgebreid naar het gehele kustfundament. Het doel hiervan is om de zandvoorraden van het gehele kustfundament (tot N.A.P.-20 m) op peil te houden, zodat ook op de langere termijn de Basiskustlijn op een efficiënte wijze gehandhaafd kan worden. Hiervoor is het suppletieprogramma sinds 2001 uitgebreid tot 12 miljoen m³ zand per jaar.

Voor het behalen van beide bovenstaande doelen staan ons 2 suppletietypen ten dienste: suppletie op het strand en suppletie onder water.

De hoofdconclusie uit de recent verschenen "Evaluatie Dynamisch Handhaven" is, dat de afgelopen jaren het beleid om de kustlijn op z'n plek te houden door middel van zandsuppleties succesvol is gebleken. Ook stelt het rapport dat door het suppleren van zand er een grote bijdrage is geleverd aan het handhaven van de veiligheid van de kustzone.

De taak van Rijkswaterstaat is om uitvoering te geven aan het bovenstaande beleid. Dit betekent, dat Rijkswaterstaat met het suppleren van gemiddeld 12 miljoen m³ zand per jaar, ernaar streeft dat langs tenminste 90% van de kust de Basiskustlijn niet landwaarts wordt overschreden én dat Rijkswaterstaat het kustfundament op peil houdt. Hiertoe wordt het deel van de 12 miljoen m³ dat niet direct voor handhaving van de Basiskustlijn noodzakelijk is, gesuppleerd in die gebieden waar de zandbehoefte van het kustfundament het grootst is. Dit is vooral het geval voor een aantal zeegaten in het Waddengebied.

Ontwerpprogramma kustsuppleties 2007

Het suppletieprogramma 2007 omvat in totaal ruim 13 miljoen m³ zand¹, waarvan 3 miljoen m³ op het strand zal worden aangebracht en 10 miljoen m³ onder water. In dit programma wordt niet vooruitgelopen op de Zwakke Schakels. Suppleren voor veiligheid van buitendijkse gebieden als gevolg het besluit om de veiligheid buitendijkse gebieden te gaan handhaven is nog niet aan de orde, omdat hiervoor nog niet de juiste kaders en toetsystematiek zijn vastgesteld.

Kustvak	Locatie	beginraai (km)	eindraai (km)	Methode	Hoeveelheid *1000 m ³
Schouwen		1,1	2,0	Strand	160
Schouwen		3,8	4,8	Strand	220
Schouwen		10,2	14,9	Strand	890
Delfland	's Gravenzande	113,0	118,0	Onderwater	1.500
Noord-Holland	Den Helder-Julianadorp	1,5	5,9	Strand	1.350
Noord-Holland	Den Helder-Julianadorp	1,5	7,1	Onderwater	5.000
Texel	Zuidwest	9,0	13,5	Onderwater	2.000
Ameland	Westkop	2,0	3,0	Strand	400
Ameland	Westkop	2,0	3,5	Onderwater	1.600
				Totaal Onderwater	10.100
				Totaal Strand	3.020
				Totaal Totaal	13.120
N.B.					
1. Exacte locaties en hoeveelheden kunnen in uitvoeringsjaar nog worden aangepast op basis van actuele ontwikkelingen en inzichten.					
2. Afhankelijk van de kosten wordt mogelijk een deel van de onderwatersuppletie bij de kop van Noord-Holland niet uitgevoerd.					
<i>Opgesteld door RWS, werkgroep Kustlijnzorg</i>					

Met bovenstaand suppletieprogramma wordt het onderhoudsniveau van de kustzone op peil gehouden en zal het aantal overschrijdingen van de Basiskustlijn - landelijk gezien - naar verwachting beneden de streefwaarde van 10% blijven. Het aantal overschrijdingen op 1 januari 2006 was 8,1%.

¹ Dit is meer dan het gemiddelde van 12 miljoen m³, om het tekort dat in 2006 opgetreden is te compenseren.

Toelichting op het ontwerpprogramma kustsuppleties 2007 per regio

Noord-Nederland

Noord-Nederland kent een aantal gebieden met relatief veel overschrijdingen. Dit wordt veroorzaakt door de bewuste keuze om wat meer dynamiek toe te laten. Op Ameland tussen km 17 en 23 en op Terschelling tussen km 2 en 4 en tussen km 6 en 8 is dit het geval.

Grote delen van de kustlijn van Vlieland bewegen in zeewaartse richting. Sterke achteruitgang en overschrijding van de Basiskustlijn vinden uitsluitend plaats van km 48,80 t/m 50,05. Daar is in 2005 een onderwatersuppletie uitgevoerd. In 2005 is ook een kleine hoeveelheid zand op het havenstrand, van km 54,20 t/m 54,60, aangebracht.

Ook Terschelling laat een zeer positief beeld zien. De enige overschrijdingen vinden plaats in gebieden waar bewust meer dynamiek wordt toegelaten.

Aan de westkop van Ameland ligt een klein gebied met een sterke kustachteruitgang. In dit gebied is in 2004 nog gesuppleerd. In 2007 zal hier wederom gesuppleerd worden. Ditmaal een strandsuppletie gecombineerd met een geulwandsuppletie, omdat de huidige erosietrend onmogelijk alleen op het strand of alleen onderwater kan worden opgevangen. Het ontwerp van deze gecombineerde suppletie zal nog geoptimaliseerd worden, waardoor de totale hoeveelheid nog kan wijzigen. Op midden Ameland vindt in een aantal raaien overschrijdingen plaats. Zoals in het vorige suppletieprogramma al is aangekondigd, zal hier dan ook nog in 2006 van ongeveer km 11 t/m 17 een gecombineerde strand- en onderwatersuppletie worden uitgevoerd.

De kustlijn op Schiermonnikoog ligt minimaal 300 meter zeewaarts van de Basiskustlijn; er is nog voor vele jaren reserve aan zand aanwezig. Op de noordwestkop van Schiermonnikoog is de strandhaak aan sterke erosie onderhevig, deze zal op termijn waarschijnlijk verdwijnen.

Noord-Holland

De kustlijn in Noord-Holland is over grote stukken goed op orde dankzij de suppletie-inspanningen van de afgelopen jaren. In het stuk vanaf Zandvoort tot en met Petten wordt de Basiskustlijn nergens overschreden. De paar raaien die worden overschreden bij het Zwanenwater, worden al in 2006 aangepakt. In het kustvak Den Helder-Julianadorp zijn nog slechts een beperkt aantal raaien overschreden. Echter, gezien de voortgaande erosie van dit kustvak, wordt in het gebied tussen km 1,5 en 5,88 toch een strandsuppletie gepland in het kader van het onderhoud van de Basiskustlijn.

Omdat Rijkswaterstaat ook tot taak heeft het op peil houden van het kustfundament, zal in 2007 (maximaal) 5 miljoen m³ zand worden gesuppleerd in het zeegat Marsdiep als onderdeel van het deelsysteem Wadden. Dit deelsysteem ondervindt namelijk de grootste zandverliezen en is in de afgelopen jaren onvoldoende gecompenseerd. Om met deze suppletie meerdere doelen te dienen, wordt deze suppletie onder water uitgevoerd in ongeveer hetzelfde gebied als de genoemde strandsuppletie. De verwachting hierbij is, dat hiermee de erosie op de vooroever wordt bestreden en dat daarmee mogelijk de strandsuppletie een iets langere levensduur zal hebben.

Aan de zuidwestzijde van Texel zijn slechts 2 raaien licht overschreden, maar omdat er sprake is van een structurele negatieve trend, is er toch nu al voor gekozen om het gebied in 2007 te suppleren middels een onderwatersuppletie. Met deze onderwatersuppletie wordt de erosie voor de komende jaren gecompenseerd en draagt deze suppletie eveneens bij aan het compenseren van het structurele zandtekort in het deelsysteem Wadden (zeegat Marsdiep). De overschrijdingen langs het centrale deel van Texel worden aangepakt middels de suppletie die hier in 2006 wordt uitgevoerd.

Zuid-Holland

In het gebied aansluitend op de provincie Noord-Holland (km 71 t/m 80), worden de ontwikkelingen bepaald door afwisselende gebieden van aanzanding en erosie, veroorzaakt door zandgolven. Van een structurele achteruitgang op lange termijn is geen sprake. In het gebied is een breed duingebied aanwezig en zijn geen problemen met veiligheid of andere functies. In 2002 is hier een onderwatersuppletie uitgevoerd. Het aantal overschrijdingen van de Basiskustlijn in het hele traject is hierdoor licht afgenomen. Het gebied tussen Katwijk en Noordwijk (84-87) wordt een aantal raaien overschreden. Daarom wordt dit gebied al in 2006 aangepakt. Ook de overschrijdingen in de omgeving van Wassenaar worden ter plekke middels een onderwatersuppletie al in 2006 aangepakt. De 2 overschreden raaien direct ten zuiden van de haven van Scheveningen zijn geen reden om in 2007 een suppletie te plannen. Ter hoogte van 's Gravenzande worden een paar raaien overschreden. Daarnaast vindt in de eerste kilometer ten noorden van de Noorderdam structurele erosie plaats. Om structurele erosie te bestrijden en verdere overschrijdingen in het gebied voor te zijn, wordt de onderwatersuppletie van 1997 bij 's Gravenzande herhaald. De suppletie zal nu over een groter gebied worden uitgevoerd (km 113-118). Hierbij zal gebruik gemaakt worden van een innovatief ontwerp met als doel een snellere aanvoer van zand van de suppletie richting de kust en het beperken van geulvorming aan de landzijde van de suppletie. De kustvakken Slufterdam en Voorne zijn in 2005 gesuppleerd en zijn prima op orde. Ook het kustvak op Goeree is goed op orde dankzij de suppleties van de afgelopen jaren. Hier wordt slechts 1 raai overschreden.

Zeeland

In Zeeland worden in het kustvak Schouwen in 2007 drie suppleties voorgesteld. In 2006 wordt de Zuidwestkust van Walcheren voorzien van een reguliere strandsuppletie. In de overige kustvakken is de kustlijn dankzij de suppletie-inspanning van de afgelopen jaren uitstekend op orde. Met de geplande suppleties wordt ook het kustvak Schouwen weer prima op peil gebracht. Alle drie suppleties worden op het strand aangebracht met een kleine uitloop richting vooroever om voldoende zand te kunnen bergen. Met de huidige wijze van kustlijnhandhaving met strandsuppleties wordt de Basiskustlijnzone tussen Westkapelle en Vlissingen goed in stand gehouden. Dit geldt echter niet voor het deel direct zeewaarts van de Basiskustlijnzone. Dit deel van het kustfundament blijft achteruit gaan. Om het zandverlies van het kustfundament beneden de Basiskustlijnzone te compenseren, is in het 4^e kwartaal van 2005 in het gebied van km 24,7 tot en met km 27,3 voor het eerst een onderwatersuppletie van aanzienlijke omvang uitgevoerd. In verband met de omvang en de speciale driehoekige vormgeving zal deze suppletie frequent gemonitord worden.